

ОЦІНКА ЕКОЛОГІЧНОСТІ СИСТЕМ ЖИТТЄЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБ'ЄКТІВ ЖИТЛОВОГО ТА КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

М. О. РОМАНЕНКО

*Інститут проблем природокористування та екології НАН України
49600, Україна, м. Дніпро, вул. Володимира Мономаха, 6
marinaroman.mr@gmail.com*

Питанням визначення екологічності різних технологічних процесів та систем за останні роки приділяється значна увага. Актуальними ці питання є також для сучасних систем життєзабезпечення об'єктів цивільної інженерії.

Життєзабезпечення об'єктів цивільної інженерії – це важлива соціально орієнтована ланка економіки країни, багатогалузевий господарський комплекс, до складу якої входять теплопостачання, водопостачання та водовідведення, газопостачання, електропостачання.

Організація життєзабезпечення об'єктів цивільної інженерії на принципах екологічності створить умови для сталого розвитку міських поселень.

Підвищення екологічності систем життєзабезпечення об'єктів цивільного інженерії та оцінка їх впливу на навколишнє природне середовище здійснюється на основі комплексної оцінки, яка проводиться на підставі визначення відповідних показників (критеріїв). При аналізі існуючих показників оцінки екологічності, в першу чергу, розглядаються ті з них, які характеризують вплив на природне середовище і встановлюють співвідношення "вплив – можливі наслідки". Аналізуючи переваги, недоліки та можливості використання різних підходів до оцінки систем життєзабезпечення об'єктів цивільного інженерії встановлено, що характеризувати екологічність різних технологій можна через показники:

- навантаження на природне середовище, але при цьому повинні бути використані інтегральні, а краще комплексні показники, які поки недостатньо розроблені;
- зміни стану навколишнього середовища під впливом різних технологій. Це більш досконала оцінка, однак методи прогнозування через не розробленість і недостатні відомості про стан природних і порушених екосистем, виявляються неефективними (необхідні трудомісткі розрахунки змін в компонентах навколишнього середовища і прогнози їх наслідків, велика ступінь невизначеності);
- техноємності навколишнього середовища та природоємності технологічних процесів і виробництв;
- збитків природному середовищу і ризику (є методики визначення збитків від забруднення водних об'єктів, атмосфери, земель, інтенсивно розробляються методи оцінки екологічного ризику).

Об'єктивною і повної є оцінка "природоємності" технологій, однак механізм такої оцінки поки не опрацьовано в повній мірі. Але зараз вже можна запропонувати деякі підходи до вирішення цього питання.

У сучасних літературних джерелах серйозна увага приділяється впровадженню екологічного інструменту – MIPS-аналізу. Термін MIPS представляє собою абревіатуру від англійського словосполучення "Material input per unit service or utility", що в перекладі означає "матеріальний вхід на одиницю послуги або корисного продукту". За допомогою MIPS-аналізу оцінюються всі джерела споживання ресурсів на кожній стадії життєвого циклу продукції або послуги, що дозволяє оцінити потенційний вплив всього життєвого циклу на різних рівнях, а так само допомагає виявляти позитивні, в тому числі можливості ресурсозберігаючої діяльності (менеджмент споживання і послуг, витратну та ресурсну продуктивність).

ЕКОНОМІЧНА ДІАГНОСТИКА ДІЯЛЬНОСТІ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА ЇХ ВПЛИВ НА НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ

І. В. ПОКУЦА, канд. екон. наук, ас.

І. С. КИРИЧЕНКО, студент

*Харківський національний університет міського
господарства імені О. М. Бекетова
61002 Україна, м. Харків, вул. Маршала Бажанова, 17
pokutsa@ukr.net*

Засобами економічної діагностики можна визначити диспропорції в процесі функціонування будівельних підприємств, визначити особливості їх фінансово-господарської діяльності, встановити причини виникнення цих диспропорцій і визначити шляхи їх усунення, тим самим формуючи необхідну управлінську інформацію про способи підвищення ефективності функціонування будівельної компанії.

Поняття «діагностика» походить від грецького слова «diagnostikos», тобто здатний розпізнавати. Спочатку поняття «діагностика» використовувалося як медичний термін. У XX столітті з'являється термін «діагностика підприємства».

Економічна діагностика спрямована на встановлення порушень нормального перебігу процесів в економіці будівельного підприємства або відхилень характеристик об'єктів від допустимих значень. Коло завдань діагностики економічного стану будівельного підприємства підприємств має містити:

- обґрунтування критично допустимих (граничних) значень показників економічного стану підприємства;
- зіставлення фактичних і порогових (або рекомендованих, нормативних) значень показників і при наявності відхилень – оцінку ступеня їх критичності з позицій стійкості і розвитку підприємства.

В ході проведеного дослідження для спеціалізованого будівельного підприємства ПАТ «Укрспецбудмонтаж» були визначені показники стану та ефективності використання основних і оборотних коштів та проведено аналіз